

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ Η. MICHEL

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ :

ΛΟΥΪΖΑ, 45 χρόνων. ΜΑΡΘΑ, 22 χρόνων. ΖΑΝ, γιος της Λουΐζας, 25 χρόνων.

(Στο σπίτι της Λουΐζας, σ' ένα μικρό σαλόνι. Η Λουΐζα κάθεται μόνη, σκεπτική. Μπαίνει μέσα η Μάρθα).

ΜΑΡΘΑ. — Καλημέρα σας, κυρία.
ΛΟΥΪΖΑ. — Καλημέρα, μικρούλα μου.
ΜΑΡΘΑ. — Μ' έζητησατε;...
ΛΟΥΪΖΑ. — Μάλιστα, Έλα... Κάθισε εδώ κοντά μου.

(Η Μάρθα ύλακοντεί με κάποια δειλία).
ΛΟΥΪΖΑ. — Μην ταράζεσαι, κόρη μου... Ξέρω το μυστικό σου.

ΜΑΡΘΑ. — Μά, γι' αυτό ακριβώς είμαι ταραγμένη. Γιατί ξέρω ότι ξέρετε...
ΛΟΥΪΖΑ. — Τόν αγαπάς λοιπόν πολύ τόν γιό σου;

ΜΑΡΘΑ. — Πάρα πολύ.
ΛΟΥΪΖΑ. — Φίλη μικρή. Κι' έκατος σ' αγαπάει;

ΜΑΡΘΑ. — Ναι... Με λατρεύει...
ΛΟΥΪΖΑ. — Άλλοίμονο!

ΜΑΡΘΑ. — Μά, γιατί λέτε άλλοιμονο, κυρία;

ΛΟΥΪΖΑ. — Γιατί δεν πρέπει να τόν αγαπάς και να σ' αγαπάτην.

ΜΑΡΘΑ. — Μά, γιατί; Γιατί; Δεν είμαστε άξιοι ο ένας για τόν άλλον; Δεν είμαστε νέοι, ελεύθεροι, άδωχοι;

ΛΟΥΪΖΑ. — Βέβαια, Άλλά, για σέβου, μικρούλα μου... Έσθ δεν έχεις προίκα. Κι' ο Ζάν δεν είναι πολύ πλούσιος.

ΜΑΡΘΑ. — Α, κυρία... Σκέφτεστε αυτό που ο Ζάν κι' εγώ δεν σκεφτήκαμε καθόλου.

ΛΟΥΪΖΑ. — Οι έρωταιμένοι είναι πάντα μεθυσμένοι από τόν έρωτά τους και δεν συλλογίζονται μερικά πράγματα άταραίτητα για τή μελλοντική τους ετιγία.

ΜΑΡΘΑ. (με δάκρυα στα μάτια). — Ω, κυρία... Κι' εγώ νόμισα ότι μ' έκαίσατε για να μου πητε πως με δέχεστε ευχάριστως για κόρη σας.

ΛΟΥΪΖΑ. — Μην κλάεις, Μάρθα... Ο Ζάν μου μίλησε για τόν έρωτά σας και με παρακάλεσε να τού δώσω τήν άδεια να σέ ζητήσει από τούς γονείς σου...

ΜΑΡΘΑ. — Και δεν τού το έπατρέψατε;

ΛΟΥΪΖΑ. — Θέλησα πρώτα να μιλήσω σ' εσένα τήν ίδια. Έχω τήν ιδέα πως είσαι ένα λογικό κορίτσι. Ξέρω λοιπόν ότι σέ ζητάει σέ γάμο ένας εκατομμυριούχος Άμερικανός. Θα σέ στείλουν όλοκληρη με δικαιάντια. Γιατί δεν τόν προτιμάς αυτόν από τόν Ζάν;

ΜΑΡΘΑ. — Μά, κυρία Λουΐζα... Άν δεν ήξερα ότι είστε τόσο καλή, θα έλεγα πως είχα νύστε τόν πόνο μου, πως παίζετε με τήν καρδιά μου. Δεν αγαπώ παρά τόν Ζάν. Δεν ύπάρχει για μένα άλλος άντρας στόν κόσμο, εκτός από τόν Ζάν. Και μπροστά στήν αγάτη του, περιφρονώ και τή πλούτη και τή δικαιάντια και τή χρυσάφι...!

ΛΟΥΪΖΑ. — Ναι, Καταλαβαίνω. Άγατάς τόν Ζάν, και σ' αγαπάει. Και όμως, οι γάμοι από έρωτα δεν είναι πάντα ευτυχισμένοι... Προτιμάτερο, μου φαίνεται, θα ήταν να πάρης έσθ τόν Άμερικανό και ν' άρήςης ελεύθερο τόν Ζάν να πάρη με πλούσια νέα...!

ΜΑΡΘΑ. (ζωηρά). — Δεν ξέρετε πόσο αγαπώμαστε ο Ζάν κι' εγώ. Θα πεθάνουμε άν μάζ χωρίσετε...!

ΛΟΥΪΖΑ. — Όχι, όχι!... Δεν θέλω να πεθάνη το παιδί μου. Δεν θέλω να πεθάνη κι' εσθ, Μάρθα!...

ΜΑΡΘΑ. — Τότε, μη μάζ έμποδίζετε να παντρευτούμε.

ΛΟΥΪΖΑ. — Δεν πρέπει να γίνη αυτός ο γάμος και δεν θα γίνη! Τελείωσε...!

ΜΑΡΘΑ. — Ξέρω ότι ο γιός σας σάς αγαπάει και σάς σέβεται πολύ... Είμαι όμως βέβαιη πως δ,τι κι' άν τού πήτε, δεν θα θελήρη να μ' άπαρηγή...!

ΛΟΥΪΖΑ. — Θεέ μου!... Είναι τρομερό!... Μάρθα, παιδί μου, άκουσε με... Δεν πρέπει ο Ζάν κι' εσθ να παντρευτήτε. Και πρέπει έσθ ή ίδια να πής στόν Ζάν: «Δεν σ' αγαπώ πικά. Παντρεύομαι με τόν Άμερικανό!».

ΜΑΡΘΑ. — Ποτέ δεν θα τού πώ αυτό.

ΛΟΥΪΖΑ. — Πρέπει να τού πής.

ΜΑΡΘΑ. — Μά, γιατί έπ' τέλους, μ' άντιπαθείτε τόσο; Άγατάς τόν γιό σας με αγάτη άληθινή κι' ήμουν τόσο πρόθυμη να σάς αγαπήσω κι' εσθ. Με περιφρονείτε μήπως, γιατί δεν είμαι πλούσια; Κι' όμως

ο Ζάν μου έλεγε ότι είστε μια ύπεροχη νυχή που δεν δίνει σημασία στα χρήματα...

ΛΟΥΪΖΑ. — Μάρθα, μην έπιμένεις να μάθησ γιατί... Άλλά, σου ξαναλέω ότι δεν πρέπει να πάρης τόν Ζάν...!

ΜΑΡΘΑ. — Για μια άνεξήγητη λοιπόν ιδιοτροπία σας, πρέπει να θυσιάστουμε ο Ζάν κι' εγώ; Έ, λοιπόν, όχι... Δεν θα γίνη αυτό... Έγώ που πριν από λίγη ώρα ήμουν δειλή και ταραγμένη, νοιώθω τώρα τόν έαυτό μου δυνατό... Ναι, θα παλαίωμ με ύπεράνθρωπη δύναμη, για να ύπερασπιστώ τόν έρωτά μου... Κι' είμαι βέβαιη ότι και ο Ζάν θα κάνει τού ίδιο, δεν θα ύποκύνη στήν άδικη και σκληρή άταίρη σας. Είστε προφάσεις δι' αυτά που λέτε... Ξέρετε ότι ο Ζάν δεν βασίζει τήν ετιγία του στα πλούτη. Θα παντρευτούμε και χωρίς τήν άδεια σας!

(Διευθύνεται προς τήν πόρτη).

ΛΟΥΪΖΑ. (με φωνή παραοικητή). — Μη φεύγεις, Μάρθα!... (Η Μάρθα ξαφνιασμένη γυρίζει πίσω). Μη φεύγεις, παιδί μου. Άλλοίμονο!... Πρέπει λοιπόν να σου τώ πώ όλα. (Παίρνει στα χέρια της τή χέρια της Μάρθας, ή όποια τήν κυττάζει έκπληκτη). Ναι, πρέπει να σου τώ πώ όλα... Θα ύποφέρω πολύ, θα ταπεινωθώ άπέναντί σου, αλλά πρέπει... Προτιμώ να έξυπηρετισθό μπροστά σου, παρά μπροστά στο ίδιο μου τού παιδί...!

ΜΑΡΘΑ. — Μά τί συμβαίνει λοιπόν; Με τρομάζετε...!

ΛΟΥΪΖΑ. — Ο Ζάν μ' αγαπάει και μ' εκτιμάει πολύ... Δεν πρέπει να μάθη τίποτα...!

ΜΑΡΘΑ. — Μά, τί συμβαίνει, έπ' τέλους; Ποιό είναι αυτό τού τρομερού μυστικού που πρέπει να τού μάθω μόνο εγώ;

ΛΟΥΪΖΑ. (κρύβοντας τού πρόσωπό της μέσα στα χέρια της). — Μάρθα, δεν πρέπει να παντρευτείτε ο Ζάν κι' εσθ, γιατί...!

ΜΑΡΘΑ. (με άγνοια). — Γιατί...!

ΛΟΥΪΖΑ. — Γιατί είστε άδελφίμα!...

ΜΑΡΘΑ. (πείσμονα αντιρμημένη μπροστά στή Λουΐζα). — Θεέ μου! Πώς είναι δυνατόν να είμαστε άδελφίμα, ο Ζάν κι' εγώ; Δεν καταλαβαίνω.

ΛΟΥΪΖΑ. — Ναι... Ά!... Όταν μου έπτε ο Ζάν ότι σ' αγαπάει και θέλει να σέ ζητήσει σέ γάμο, σκέφτηκα: «Έφτασε πικά ή στιγμή τής τιμωρίας μου. Πρέπει να τώ πώ τώρα όλα στο παιδί μου...». Μά δεν μπόρεσα... Προτίμησα να μιλήσω και' εσθ εσθ σ' εσθ, μικρή μου Μάρθα. Μά κι' αυτό δεν μου ήταν τόσο εύκολο όσο νόμιζα. Προσπάθησα να βρω άλλες προφάσεις... Άλλά, μπροστά στήν έπιμονή σου, αναγκάστηκα να σου τώ πώ όλα. Έγώ, εγώ που ο Ζάν με λατρεύει σαν μια αγία, δεν μπόρεσα, όταν ήμουν νέα, ν' άντισταθώ στόν πειρασμό. Άγατάς πριν άκόμα παντρευθώ τόν πατέρα σου. Οι γονείς μου δεν θέλησαν να μου τόν δώσουν, γιατί ήταν φτωχός, και μ' επάντρεψαν χωρίς να με ρωτήσουν σχεδόν, με τόν πλούσιο, αλλά ήλικιωμένο Μπεργά. Άλλά και μετά τόν γάμο μου έξακολούθησα να συναντώμια χωρικά με τόν πατέρα σου. Ο Ζάν λοιπόν είναι δικό του παιδί. Έπειτα από μερικά χρόνια, ο πατέρας σου παντρεύτηκε κι' έπαφα πικά να τόν βλέπω... Μετά τή γέννησή σου, ο πατέρας σου πέθανε. Τόν έκαίγα χωρικά, και έζηνα τή μητέρα σου, ή όποια μοτοούσε να τόν πενή φανερά, χωρίς να ντρέπεται κανένα... Γιατί τόν αγαπούσα πάντα, κι' ως τώρα άκόμα τόν αγαπώ. Είναι ο μόνος άντρας που αγαπήσα στή ζωή μου... Χήρενα νέα, αλλά ποτέ κανέναν άνδρα δεν μπόρεσα να με κατακτήρη, μολονότι πολλοί νέοι και άραιοί με ζήτησαν σέ γάμο. Κι' άφιέρωσα όλη μου πικά τή ζωή στήν άνάμησή του πατέρα σου και στήν άνατροφή τού Ζάν.

ΜΑΡΘΑ. — Θεέ μου... Δεν μπορώ άκόμα ν' άντιληφθώ καλά όλα που είπατε, κυρία Λουΐζα!...

ΛΟΥΪΖΑ. — Δεν μπορώ άκόμα ν' άντιληφθώ καλά όλα που είπατε, κυρία Λουΐζα!...

ΛΟΥΪΖΑ. — Ναι!... Άλλά δεν τού ξέρετε κι' ούτε πρέπει να τού μάθη ποτέ!... Δεν πρέπει να χάση τήν εκτίμησή του σ' έμένα. Θα ήταν τρομερό!...

ΜΑΡΘΑ. — Θεέ μου!... Θεέ μου!... Και τί πρέπει να κάνω τώρα;

ΛΟΥΪΖΑ. — Νά πής στο Ζάν ότι προτιμάς τόν πλούσιο Άμερικανό και να τόν πάρης και να φύγης μαζί του για τήν Άμερική, για να μη σέ ξαναϊδή ποτέ πικά ο γιός μου...!

ΜΑΡΘΑ. — Κι' όμως... Άν μάβαινε ο Ζάν ότι είμαι άδελφή του, θα μορούσε να μ' αγαπάη ήρεμα, χωρίς πάθος πικά, άδελφικά, όπως νοιώθω τώρα ότι τόν αγαπώ εγώ.

ΛΟΥΪΖΑ. — Μάρθα... Για σέβου όμως, πως άν τού μάθη αυτό,

ΜΑΡΘΑ. — Θεέ μου, δεν μπορώ ν' αντιληφθώ άκόμα καλά όσα μου είπατε, κυρία Λουΐζα!...

στη ζωή μου... Χήρενα νέα, αλλά ποτέ κανέναν άνδρα δεν μπόρεσα να με κατακτήρη, μολονότι πολλοί νέοι και άραιοί με ζήτησαν σέ γάμο. Κι' άφιέρωσα όλη μου πικά τή ζωή στήν άνάμησή του πατέρα σου και στήν άνατροφή τού Ζάν.

ΜΑΡΘΑ. — Θεέ μου... Δεν μπορώ άκόμα ν' άντιληφθώ καλά όλα που είπατε, κυρία Λουΐζα. Ο Ζάν είναι άδελφός μου!... Ο Ζάν!...

ΛΟΥΪΖΑ. — Ναι!... Άλλά δεν τού ξέρετε κι' ούτε πρέπει να τού μάθη ποτέ!... Δεν πρέπει να χάση τήν εκτίμησή του σ' έμένα. Θα ήταν τρομερό!...

ΜΑΡΘΑ. — Θεέ μου!... Θεέ μου!... Και τί πρέπει να κάνω τώρα;

ΛΟΥΪΖΑ. — Νά πής στο Ζάν ότι προτιμάς τόν πλούσιο Άμερικανό και να τόν πάρης και να φύγης μαζί του για τήν Άμερική, για να μη σέ ξαναϊδή ποτέ πικά ο γιός μου...!

ΜΑΡΘΑ. — Κι' όμως... Άν μάβαινε ο Ζάν ότι είμαι άδελφή του, θα μορούσε να μ' αγαπάη ήρεμα, χωρίς πάθος πικά, άδελφικά, όπως νοιώθω τώρα ότι τόν αγαπώ εγώ.

ΛΟΥΪΖΑ. — Μάρθα... Για σέβου όμως, πως άν τού μάθη αυτό,

